

Бекітемін

«Қарауылкөл» бөбекжай-балабақшасы
менгерушісі ----- Э.М.Амангосова

Келісемін

Бөкейхан аудандық
әдістемелік орталығының
әд. Кеңесі ----- Ж.К.Тоқсанбаева

«ҰЛТТЫҚ ҚҰНДЫЛЫҚ – ТӘРБИЕ БАСТАУЫ» вариативтік бөлімі
(балалардың қызығушылығына арналған ұйымдастырылған іс-әрекет)

2024-2025 оқу жылы

Түсінік хат

ҚР Оқу-ағарту министрінің «Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың, бастауыш, негізгі орта, жалпы орта, техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі білім берудің мемлекеттік жалпыға міндетті стандарттарын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Оқу-ағарту министрінің 2022 жылғы 3 тамыздағы № 348 бұйрығымен бекітілген, Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің 2012 жылғы 20 желтоқсанындағы № 557 бұйрығымен бекітілген Қазақстан Республикасының мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың үлгілік оқу жоспарлары 2022 жылғы 09 қыркүйектен № 394 бұйрықпен енгізілген өзгерістермен мен толықтырылулармен, Қазақстан Республикасы Білім және министрінің атқарушының ғылым міндетін 2016 жылғы 12 тамыздағы № 499 бұйрығына қосымша Қазақстан Республикасы Оқу-ағарту министрінің 2022 жылғы 14 қазандағы № 422 бұйрығына негізделіп мектепалды топтарға 1 сағат вариативтік бөлімді жүзеге асыру бағытында 1 сағаты «Ұлттық құндылық – тәрбие бастауы» атты «Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың мемлекеттік жалпыға міндетті стандартын жүзеге асыру жағдайында «Барлығына қолжетімді сапалы білім» бағдарламасы (2023-2027 жж) мен «Біртұтас тәрбие» бағдарламасы аясында жоспарланды.

Мақсаты: балалардың жеке ерекшеліктері мен қажеттіліктерін ескере отырып, ұлттық мәдениетке баулу арқылы патриотизмді тәрбиелеу үшін жағдай жасау; балалардың түрлі әрекеттерінде қауіпсіздікті сақтау

Міндеттері:

- азақ ою-өрнектерінің түрлерін үйрету;
- ю-өрнектермен қазақтың ұлттық киімдерін үйрету;
- ю-өрнек элементтері салдыру, ою атауларын үйрету;
- азақ оюларының элементтерін және олармен киімдерді, тұрмыстық заттарды безендіру;
- дамгершілік құндылықтарға, өз іс-әрекеттері мен басқа адамдардың іс-әрекеттерін бағалай білуге үйрету;
- з құрдастарын тарта отырып, ұлттық ойындар ойнау, Қазақстан мемлекетінің рәміздеріне құрмет көрсету;
- азақ халқының салт-дәстүрлерін білу және құрметтеу, қазақ халқының құндылықтарына құрмет таныту.

№	Тақырыбы	Мақсаты	Мерзімі
	«Қазақ халқының салттары мен дәстүрлері»	Салт- дәстүрлерге қатысты тақырыпта сурет бойынша әңгімелесу. Тұсаукесер рәсімімен таныстыру, тұсау кесуге арналған ала жіпті өріп жасау.	5. IX.
	«Ұлттық киімдер»	Суреттерге қарап ұлттық киімдердің атауларын және түстерін атауға үйрету. Суреттерді салыстырып, топтастыруға баулу.	12. IX.
	«Ұлттық бұрышқа саяхат»	Халық шығармаларының желісі бойынша түрлі-тәсілдерден (ермексаздан, қамырдан) тұрмыстық заттарды мүсіндеу. Жасаған мүсіндерден ерекшелігін айтқызу және ұлттық бұрышта көрме жасау.	19. IX.
	«Сырмақ»	Қазақтың сәндік қолданбалы өнер бұйымдарын атауға үйрету. Ұлттық ою-өрнек элементтерін пайдаланып, сырмақтың үстіне оюды жиектеп бастырып бояту.	26. IX.
	«Қағаздан моншақ құрастыру»	түрлі-түсті біркелкі дөңгелектер жасап, жіпке тізіп моншақ құрастыру. Желіммен, қайшымен жұмыс жасау кезінде қауіпсіздік ережелерін түсіндіру.	3. X.
	«Қазақстанның қызыл кітабы»	«Қызыл кітап» не екенін суреттерге қарап түсіндіру. Қызыл кітаптың не үшін қажеттігін үйрету. Азайып бара жатқан өсімдіктер мен аңдарды қорғау қажеттігін түсіндіру.	10. X.
	«Торсық»	Қазақтың ұлттық ыдысы торсықты көрсету, пайдасын айтып беру. Үлгіге қарап ермексаздан түрлі тәсілдерді қолданып мүсіндеуі және кескішті пайдаланып, ою-өрнекпен әшекейлеуді үйрету.	17. X.
	«Әжемнің өрнектері»	Оюларды тrefераттарды басу арқылы салуға дағдыландыру. Негізгі түстерді ажыратып, қолдану. Өзге балалардың жұмысын бағалату, көрме жасау.	24. X.
	«Сәукеле»	Қайшыны ұстау ережелерін түсіндіру. Түрлі-түсті қағаздардан пішіндерді қияды. Қиылған бөліктерден композиция жапсырып жасай алады.	31. X.

«Салттар мен фольклор»	Салт-дәстүрді түсіндіру және ою өрнектердің түрін суреттеріне қарап таныту. Таныс ертегілердің мазмұнын айтқызу. Әдеби кейіпкерлердің жағымды және жағымсыз қылықтарын ажырату. Таныс шығармалардан үзінді сахналату.	7. XI
«Күй күмбірі»	Күйді тыңдау арқылы күйдің қандай көңіл күйде айтылып тұрғанын ажырату. Қазақтың ұлттық фольклорымен таныстыру, күй ырғақтарын ажыратуға баулу.	14. XI
«Күй ағасы-Құрманғазы»	Күйлерді тыңдап, кімнің күйі екенін тәрбиеші көмегімен түсіндіру. Күйдің қандай көңіл күйде орындалғанын және ерекшеліктерін айтқызу.	21. XI
«Ұлттық аспаптар»	Әуенді тыңдау-арқылы қазақтың ұлттық аспаптарының үнін ажырату. Әр музыкалық аспапқа сипаттама жасау.	28. XI
«Домбыра»	Қағазды көлемді пішіндерге келтіру арқылы қазақтың ұлттық аспабы домбыраны құрастыру. Бастаған ісін аяғына дейін жасап, не құрастырғанын түсіндіру.	5. XII
«Бұл қандай аспап екенін тап»	Берілген суреттерге қарап ұлттық аспаптарды атауға үйрету. Әуендер арқылы үнін ажыратып ерекшеліктерін атау. Ұлттық аспаптың кейбір түрінде ойнату, шағын оркестр ұйымдастыру.	12. XII
«Қорқыт ата» (Аңыз)	Қорқыт ата туралы мәлімет беру, аңыздың мазмұнын түсіндіру. Қорқыт атаның қобызын өзге аспаптармен салыстыру және ерекшелігін айтып беру.	19. XII
«Атама арналған тымақ»	Дәстүрден тыс сурет салудың техникасын атауға үйрету. Берілген кескінді бастыру арқылы тымақты салып, тұзды бетіне жапсырып, өзіне ұнаған түспен сәйкестендіріп бояу. Тымаққа қазақы оюдың кейбір элементтерін салдыру.	26. XII
«Қандай салт-дәстүрді білесің?»	Суреттерге қарап қазақтың ұлттық салт-дәстүр түрлерін айтқызу, соның ішінде бесікке салу дәстүрін түсіндіру. Балалар бесік жабдықтарының дұрыс атауларын айтуға баулу.	9. I
«Қиялымдағы аспап»	Ұлттық аспаптарды көріп, өздерінің қиялына ерік беріп, ұнаған аспапты қағаз бетіне суретін салғызу. Аспапты негізгі түстермен бояу. Түстерді ажыратуға және салғанын түсіндіріп бере алуға дағдыландыру.	16. I

«Ертегілер елінде»	Ертегідегі кейіпкерлерге сипаттама жасату, жақсы мен жаманды ажыратуға баулу.	23. I.
«Әңгіме құраймыз»	Суреттегі салт- дәстүрге қатысты берілген суреттер бойынша атауларын атап шағын әңгіме құрату. Салт-дәстүрлер қай кезде және қалай қолданылатынын түсіндіру.	30. I.
“Әже әлдіі”	Балалар әжелерінің айтқан бесік жырларын естерінде сақтап, үзінді айтқызу. Әжесі оқыған ертегілердің ішінен өздеріне ұнайтынын айтқызып және кейіпкерлерін атау. Жағымды және жағымсыз қасиеттерін түсіндіру.	6. II.
«Алжапқышты әшекейлеу»	Алжапқыштың суретін салу. Қазақ оюларының кейбір элементтерін пайдалану. Эстетикалық талғамын қалыптастыру, түстерді дұрыс қолдануға дағдыландыру.	13. II.
«Сиқырлы саусақтар»	Саусақтары арқылы қазақтың киіз үйін салу, саусақтарының ұшымен кепкен қазақ үйге өрнектер салып безендіру. Дәстүрден тыс сурет салу техникасын қолдануға қауіпсіздік ережелерін сақтау.	20. II.
«Қазақтың ұлттық киімдері»	Қазақтың ұлттық киімдерімен таныстыру. Ұлттық киім түрлерінің өзара ұқсастықтары мен ершелігі және күнделікті киетін киімдерден айырмашылығын ажырату. Ұлттық киімдер арқылы сөздік қорларын дамыту	27. II.
«Ұлттық бас киімді әшекейлеу»	Қазақтың ұлттық бас киімдерін көрсету. Өзіне ұнаған бас киімнің бейнесін салдыру. Бас киімге ұлттық ою элементтерін қолдандыру. Эстетикалық талғамын дамыту.	6. III.
«Қазақтың ұлттық ою – өрнегінің екі элементі (жолақша)»	Өрнекті кілемшені қазақтың ою – өрнек элементтерімен әшекейлеу. Ою – өрнектер туралы түсініктерін қалыптастыру. Кілемшені «қой ізі» және «ирексу» өрнегімен әшекейлеуді үйрету. Бояуды дұрыс пайдалануға дағдыландыру.	13. III.
Асықтар әлемі	Асықтың қалыптарымен таныстыру. Баланы ептілікке, шапшаңдыққа, дәлдікке тәрбиелеу. Танымдық ой - өрісін кеңейту	20. III.
«Бес асық» ойыны	Түсі бірдей бес асықты тігінен немесе көлденеңінен бір жерге жинау. Көбірек бір түсті асық жинап, тақта үстін асықтан босатып, көбірек ұпай алу.	27. III.

«Қазақтың ұлттық ойындары»	Қазақ халқының ұлттық ойындарымен таныстыру, ойын ережелерін түсіндіру. Өз отанына деген сүйіспеншілікке тәрбиелеу.	3. <u>IV</u> .
«Әжемнің кесесі»	Кесемен таныстыру. Ермексазды пайдалану арқылы кесені мүсіндеп, қазақ оюының элементтерін қолдану арқылы әшекейлету. Кесенің не үшін қолданатынын түсіндіру.	10. <u>IV</u> .
«Қазақтың ағаш үйі»	Үлгіге қарап трафераттар арқылы ағаш үйдің суретін салу. Салған суреттеріне ашық түстерді қолдану. Ағаш үйге қазақтың ұлттық оюының элементтерін жасату.	17. <u>IV</u> .
«Қазақтың батырлары»	Қазақ батырларының бейнесін көрсету, таныстыру. Батырлардың суретіне қарап шағын әңгіме құрастыру.	24. <u>IV</u> .
«Кұрақ көрпе»	Ұлттық тұтынатын бұйымдармен таныстыру. Түрлі-түсті қағаздардан қиылған пішіндер арқылы құрақ көрпе құрастыру. Түстерді сәйкестендіру. Ашық түстерді қолдануға дағдыландыру.	8. <u>V</u> .
«Өнер көзі халықта»	Қазақ халқының ұлттық әуендерімен таныстыру. Әуеннің атын танытып және сәйкес би қимылдарын қайталату.	15. <u>V</u> .
«Ұлттық тағамдар»	Қазақтың ұлттық тағамдарын таныстыру және атауларын үйрету. Сүт өнімдерімен таныстыру. Ермексаздан құртты дөңгелек пішінге келтіріп мүсіндету. Ермексазды уқалау тәсілін қолданып жұмсартып дөңгелету, ақ түсті ермексаз қолдануды үйрету.	22. <u>V</u> .
«Біздің оркестр»	Қазақ халқының ұлттық аспаптарының атауын қайталату. Олардың ерекшеліктері мен дыбыстарын ажырату. Аспата ойнауға қызығушылықтарын арттыру.	29. <u>V</u> .

Пайдаланылған әдебиеттер :

1. Г.И.Долженко. «Байқампаздар әлеміне саяхат», «Аруна» баспасы-2004.
2. М.Сәтімбекова, Ә.Өмірова, Ж.Сердалиева. «Сәбилердің сезімін тәрбиелеу». 2006.
3. Типовые методические рекомендации к программе детского сада
4. Житникова Л.М. «Учите детей запоминать». Москва «Просвещение».
5. «Содержание и методы умственного воспитания дошкольников». Москва «Педагогика». 1980.
6. «М.Монтессоридің педагогикалық жүйесін енгізу». Құрастырғандар: Ж.Мақатова, Б. Иманбекова... «Алматы»,2013.
7. Э.Г.Пилюгина «Занятия по сенсорному воспитанию». Москва «Просвещение». 1988.
8. Л.А. Венгер, Э.Г.Пилюгина, Н.Б.Венгер «Воспитание сенсорной культуры ребенка». Москва «Просвещение». 1988.

БЕКІТЕМІН:

«Қарауылкелді» бөбекжай-
балалар бақшасы» меңгерушісі:

Э.М. Амангосова

КЕЛІСЕМІН

Мектептің білім беру әдістемелік
методикалық кабинетінің меңгерушісі:

Ж.К. Тоқсанбаева

«Ойыншықтар әлеміне саяхат» Ортаңғы топ

Тәрбиешілер : А.Жанелова

А.Сағындықова

М.Тынымжан

2024-2025 жж

Түсінік хат

Ұсынылып отырған бағдарлама «ҚР-ның жалпы білім берудің мемлекеттік жалпыға міндетті стандарты» негізінде жасалды. Бұл бағдарлама әрбір баланың шығармашылық және парасаттылық қабілеттіліктерін жан – жақты дамытуға вариативтік бөліміне арналған әдістемелік құрал.

Бағдарламаның мақсаты:

- коммуникативтік, танымдық, ойындық және басқа да белсенділіктерді ынталандыру;
- баланы адал, шыншыл, әділетті, қамқор болуға тәрбиелеу;
- әрбір баланың шығармашылық және парасаттылық қабілеттерін жан – жақты дамыту;
- сөз өнерін қастерлей білуге, өз білімін көтеруге, шешендікке, сауаттылыққа тәрбиелеу;
- баланың сөздік қорын байытып, жақсыдан үйреніп, жаманнан жиренуге тәрбиелеу;
- театрлық іс-әрекетті ертегілерде пайдалана отырып ойын дамыту.

Бағдарламаның міндеттері:

- балаларды адамгершілікке баулу, ойын нақты, тапқыр сөйлеуге, ақылды, салмақты ой айтуға баулу;
- ертегілерге балалардың қызығушылығын оятып, кейіпкермен бірге қуану-қайғыруды, төңірегіндегілердің көңіл-күйін байқауға үйрету;
- баланың қиялын, есте сақтауын творчестволық қабілетін дамыту: ойдан әңгіме, ертегі шығарып үйрету;
- балалардың туған жерге, елге деген сүйіспеншілігін ояту.

Бағдарлама мазмұны бойынша меңгерілуге тиісті білім мен біліктілікке қойылатын талаптар:

- балалар тақырыпты өздігінен талдап, оқылған сабақ жайында өзіндік сезінуі, түйсінуі негізінде баға беру, ойларын жеткізе білу;
- тақырыпқа байланысты талдау жасай білуі;
- тақырыбы бір – біріне ұқсас оқиға желісіне байланысты ажырата, салыстыра білуі;
- тақырыптарды өмірмен байланыстыра алу;
- ойын арқылы тілін жетілдіру.

Бүлдіршіндердің бір – бірімен ауызекі сөйлесуі арқылы тілді меңгеруіне ықпал етеді. Сабаққа балалардың қызығушылығын оятып, кейіпкердің жағымды және жағымсыз қылықтарын бағалап, өз ойларын еркін айта білуге дағдыландыру.

Бағдарламаның мазмұны қарапайымдыдан күрделіге көшу қағидасына негізделі отырып жасалған.

Айы	№	Тақырыбы	Мақсаты мен міндеттері	Қолданылатын көрнекіліктер	Сағат саны
Қыркүйек	1	Менің ойыншықтарым	Балаларды ойыншықтың түрімен таныстырып, ойыншықты әдемі жинауды үйрету.	Ойыншықтың суреті.	03.09.2024
	2	Менің ойыншықтарым	Балаларды ойыншықтың түрімен таныстырып, ойыншықты әдемі жинауды үйрету.	Ойыншықтың суреті.	10.09
	3	Балабақшада ойыншықпен қалай ойнау керек?	Балаларды ойыншықпен ойнау алдында тату- тәтті, дос болуға дағдыландыру. Ойыншықпен бөлісіп ойнауға үйрету.	Әртүрлі ойыншықтың суреті.	17.09
	4	Балабақшада ойыншықпен қалай ойнау керек?	Балаларды ойыншықпен ойнау алдында тату- тәтті, дос болуға дағдыландыру. Ойыншықпен бөлісіп ойнауға үйрету.	Әртүрлі ойыншықтың суреті.	24.09
Қазан	5	Қуыршақты тамақтандыру	Балаларды алдымен қуыршақпен таныстырып, қуыршақпен кімдер ойнайтынын айтып түсіндіру. Қуыршақты тамақтандыруды үйрету.	Қуыршақ суреті.	01.10.2024
	6	Мен қызығам ойыншыққа	Балалардың ойыншыққа қызығушылығын арттыру. Ойыншықпен ұқыпты ойнауды үйрету.	Жұмсақ ойыншық. Құрастырмалы ойыншық. Қуыршақ. т.б.	08.10
	7	Баланы ойыншықпен қызықтыру.	Балаларды топтағы ойын бөлмесіндегі ойыншықтармен таныстырып, сол ойыншықтармен балалардың қызығушылығын арттыру. Ойыншықты тани білуге үйрету.	Ойыншықтың суреті. Топтағы ойыншықтар.	15.10
	8	Қуыршақты жуындыру.	Балаларды қуыршақпен таныстырып, қуыршақты қалай жуындыруды үйрету. Қуыршақ өлеңін жаттату.	Қуыршақтың суреті.	22.10
Қараша	9	Ойыншықтарды жинау.	Балаларға ойыншықпен ұқыпты таза ойнауды айтып түсіндіру. Ойнап болған соң ойыншықтарды әдемі жинауды үйрету.	Ойыншықтың суреті.	29.10
	10	Қуыршаққа ат қою.	Балаларды қуыршақпен таныстырып, топтағы балалармен ақылдасып қуыршаққа ат қою. Қуыршақ өлеңін жаттату.	Топтағы әдемі қуыршақ. Қуыршақ суреті.	05.11.2024

Желтоқсан	11	Ойыншықтарды топ-топқа бөлу.	Балаларға ойыншықпен қалай ойнауды айтып түсіндіру. Ойыншықтардың түрлерімен таныстыру. Ойыншықтар әр топқа бөлінетінін айту.	Әртүрлі ойыншықтардың суреті. Жұмсақ ойыншық, құрастырмалы ойыншық. Т.б	12.11
	12	Ойыншықтарды топ-топқа бөлу.	Балаларға ойыншықпен қалай ойнауды айтып түсіндіру. Ойыншықтардың түрлерімен таныстыру. Ойыншықтар әр топқа бөлінетінін айту.	Әртүрлі ойыншықтардың суреті. Жұмсақ ойыншық, құрастырмалы ойыншық. Т.б	19.11
	13	Жұмсақ ойыншық.	Балаларды ойыншықтың түрлерімен таныстырып, соның ішінде жұмсақ ойыншыққа жеке тоқталу, түсіндіріп айту.	Әртүрлі жұмсақ ойыншықтың суреті.	26.11
	14	Серуенде ойнайтын ойыншықтармен танысу.	Балаларды серуенде ойнайтын ойыншықтармен таныстырып, ол ойыншықтармен серуенге шыққанда күмен ойнайтындарын айтып түсіндіру.	Серуенде ойнайтын ойыншықтардың суреті.	03.12.2024
	15	Менің ойыншықтарым қалай тамақтанады?	Балаларды ойыншықтың көптеген түрлері бар екенін айтып түсіндіру. Ойыншықтар өлеңін жаттату.	Көркем сурет.	10.12
	16	Жұмсақ ойыншықпен ертегі құру.	Қыстағы айналадағы ерекшеліктерді бақылату, қойылған сұраққа жауапты толық беруге дағдыландыру. Ертегі мазмұнын айтып беру.	Қуыршақ театры.	17.12
Қаңтар	17	«Ойыншықтар» Н.Әлімқұлов	Н.Әлімқұловтың ойыншықтар өлеңін жаттату. Ойыншықтың түрлерін айтып түсіндіру.	Ойыншықтың суреті.	24.12
	18	Ойыншықпен ойнайтын ойындар.	Балаларды ойыншықпен ойнайтын ойындармен таныстыру. Қалай ойнауды түсіндіру. Асхана ойыны.	Көркем сурет.	31.12
	19	Ойнап өс, ойлап өс.	Балаларды адамгершілікке, досқа адал болуға, қайырымдылыққа тәрбиелеу.	Қуыршақ театры	07.01.2025
	20	Ойнап өс, ойлап өс.	Балаларды адамгершілікке, досқа адал болуға, қайырымдылыққа тәрбиелеу.	Қуыршақ театры	14.01
Ақпан	21	Ойнауға досым шақырып тұр.	Балаларды бір-бірімен тату дос болуды айтып түсіндіру. Достық осыдан басталатынын айту. Екі дос әңгімесін оқып айтып беру.	Көркем сурет.	21.01
	22	Ойыншықтың түрлері.	Балаларды ойыншықтың түрлерімен таныстырып, ойыншықтар әртүрлі болатынын айту.	Ойыншықтың суреті.	28.01
	23	Ойыншықтың түрлері.	Балаларды ойыншықтың түрлерімен таныстырып, ойыншықтар әртүрлі болатынын айту.	Ойыншықтың суреті.	04.02.2025

Наурыз	24	Аю – әдемі сыйлық.	Жануарларды ажырата білуге, балалардың сөздік қорын кеңейту.	Суреттер, плакаттар.	11.02
	25	Ойыншықтар бөлмесі.	Балаларды ойыншық бөлмесімен таныстырып, ойыншық бөлмесі жеке болатынын айту.	Көркем сурет.	18.02
	26	Ойыншықпен ойнату арқылы баланы сөйлету.	Балаларды бір-бірімен тату дос болуды айтып түсіндіру. Достық осыдан басталатынын айту. Екі дос әңгімесін оқып айтып беру. Балалардың сөздік қорын кеңейту.	Ойыншықтың суреті.	25.02
	27	Ойыншықпен ойнату арқылы баланы сөйлету.	Балаларды бір-бірімен тату дос болуды айтып түсіндіру. Достық осыдан басталатынын айту. Екі дос әңгімесін оқып айтып беру. Балалардың сөздік қорын кеңейту.	Ойыншықтың суреті.	04.03.2025
Сәуір	28	«Машина» К.Ыбыраев өлеңі	К.Ыбыраевтың «Машина» өлеңін жаттату. Ойыншықтың түрлерін айтып түсіндіру.	Көркем сурет.	11.03
	29	Мына ойыншықтың қызығын-ай.	Балаларды серуенде ойнайтын ойыншықтармен таныстырып, ол ойыншықтармен серуенге шыққанда күмен ойнайтындарын айтып түсіндіру.	Ойыншықтың суреті.	18.03
	30	Айнұрдың ойын бөлмесі.	Балаларды ойыншық бөлмесімен таныстырып, ойыншық бөлмесі жеке болатынын айту.	Әртүрлі ойыншықтардың суреті. Жумсақ ойыншық, құрастырмалы ойыншық. Т.б	25.03
	31	Біздің топтағы әдемі ойыншықтар.	Балаларды ойыншықтың көптеген түрлері бар екенін айтып түсіндіру. Ойыншықтар өлеңін жаттату.	Көркем сурет.	04.04.2025
Мамыр	32	Ойыншықпен тату ойнаймыз.	Балаларға ойыншықпен ұқыпты таза ойнауды айтып түсіндіру. Ойнап болған соң ойыншықтарды әдемі жинауды үйрету.	Ойыншықтың суреті.	11.04
	33	Мен және менің қуыршағым	Балаларға ойыншықпен қалай ойнауды айтып түсіндіру. Ойыншықтардың түрлерімен таныстыру. Ойыншықтар әр топқа бөлінетінін айту.	Әртүрлі ойыншықтардың суреті. Жумсақ ойыншық, құрастырмалы ойыншық. Т.б	18.04
	34	Қуыршақ – менің сүйікті ойыншығым.	Балаларды қуыршақпен таныстырып, топтағы балалармен ақылдасып қуыршаққа ат қою. Қуыршақ өлеңін жаттату.	Көркем сурет.	25.04
	35	Қуыршақ – менің сүйікті ойыншығым.	Балаларды қуыршақпен таныстырып, топтағы балалармен ақылдасып қуыршаққа ат қою. Қуыршақ өлеңін жаттату.	Көркем сурет.	01.05-08.05
	36	Қорытындылау оқу қызметі	Балаларды ойыншықтар туралы алған білімдерін қорыту.	Қажетіне қарай көрнекіліктер.	15.05-22.05

Пайдаланылған әдебиеттер:

1. Бала мен балабақша журналы 2011 жыл
2. Отбасы және балабақша журналы 2013
3. Мектепке дейінгі тәрбие журналы 2012
4. Жаттамақ (Балаларға арналған)
5. Казахский язык.Хрестоматия , Еденбаева З.Д.,Сарсенбаева А.У., «Алматыкітап» 2008ж
6. «Ойлаумен, ой толады...»Д.Болатбаева,Алматы «Балауса» 2004жыл

БЕТИМЕМІН:

«Қарауылқалды» бөбекжай-
балалық оясы менгерушісі:

Амангосова Э.М. Амангосова

КЕЛІСЕМІН:

Байғалин аудандық әдістемелік
орталығының әдіскері:

Токсанбаева Ж.К. Токсанбаева

«Жол тәртібін білейік!»

Ересек топ

Тәрбиеші Серікбаева А.Б

2024-2025 жж

Түсінік хат

Бүгінгі таңда көше тәртібін бүкіл адамзаттың білуі өзекті мәселе болып отыр.

Сондықтанда мектеп жасына дейінгі балалық шақтан бастап баланың жолда жүру ережелерін білуі, оны сақтауы мектеп жасына дейінгі ұйымдарда алға қойылып отырған мәселелердің бірі ретінде қаралып отырғаны дұрыс, әрі қалыпты жағдайға айналуы тиісті деп ойлаймын. Жолда жүру ережесімен, көшеде жүру тәртібімен баланы таныстыруда оқу іс-әрекеттерін ұйымдастыру, ойын сауықтар ұйымдастыруда дамып келе жатқан баланың есінде сақталады, әрбір жіберген қателік үшін қойылатын талаптың, шығаттын шығынның да

Орасан зор екенін бала ерте жастан – ақ санасына құйып, түйсіне бастайды.

Жолда жүру ережесін білмеген жағдайда кездейсоқ оқиғаларға жауапты мүшелердің бірі болып саналатынын сезінеді.

Сондықтан да жол қауіпсіздігін болдырмау үшін өзінше үлесін қосуға көмектеседі. Көшеге шыққанда, ата-анасының қасында жүргенде, велосипед теуіп жүргенде, тіпті еркін ойын кезінде де жиі ұшырасатын көліктерден сақ болуға ата-ананың тәрбиешінің балаға үйретері көп болуы керек.

№	Тақырыптар	Мақсаты	Сағат саны
1	Абайла өрт!	Өрттің пайда болу себебімен өршуі, өрттің салдарынан болатын қауіпті жағдайлар туралы түсінік беру. Өрттен сақтану жолдарын түсіндіру. Сақтыққа, сабырлы болуға тәрбиелеу.	1 03.09
2	Бағдаршам және біз.	Жолда жүру ережесі туралы түсінік беру. Балаларды жолда жүру ережелеріне сәйкес бағдаршамның атқаратын қызметімен таныстыруды жалғастыру. Ойын арқылы балаларға жолда жүру ережелерін үйрету. Ұқыптылыққа, тәртіптілікке тәрбиелеу.	1 10.09
3	Сірінке кішкентай, от үлкен.	Өрт кезіндегі қауіпсіз мінез құлық ережелерімен таныстыру. Өрт болған жерден қалай шығу керектігін үйрету. Сақтыққа, ұқыптылыққа тәрбиелеу.	1 17.09
4	Көлік түрлері	Қоғамдық көлік түрлерімен таныстыруды жалғастыру. Қоғамдық көлік түрлерін танып атай білуге үйрету. Жүргізуші мамандығына құрметпен қарау. Ұқыптылыққа, тәртіптілікке тәрбиелеу.	1 24.09
5	Мен жаяу жүргіншімін	Бейтаныс адамдармен подъезге немесе лифтіге кіруге болмайтындығын түсіндіру. Бейтаныс адамды байқаса қандай әрекет жасауға болатындығын үйрету. Сақтыққа, сабырлы болуға тәрбиелеу.	1 01.10
6	Мен жаяу жүргіншімін	Жаяу жүргіншілер өткелінен қалай өту керектігі туралы түсініктерін кеңейту. Жаяу жүргінші және жаяу жүргіншілер өткелі сөзінің мағынасын түсіндіру. Баланың зейінін, қабылдауын жетілдіру. Жолдан өту барысында бір-біріне көмек көрсетуге көңіл, ықылас білдіруге тәрбиелеу. Сақтыққа, сабырлы болуға тәрбиелеу.	1 08.10
7	Бөтен автокөлік	Балаға бейтаныс адамның автокөлігіне отырмау керектігі, жүргізушімен сөйлеспеу керектігін түсіндіру. Егерде күштеп автокөлікке отырғызғысы келсе қандай әрекет жасауға болатындығын үйрету. Сақтыққа, сабырлы болуға тәрбиелеу.	1 15.10

8	Мен және көше	Көше, жол, жаяу адам жүретін жолмен көліктер туралы түсініктерін жетілдіру. Жол тәртібін сақтай білуге үйрету. Сақтыққа, сабырлы болуға тәрбиелеу.	1 22.10
9	Су қауіп-қатер, су тасқыны	Су тасқынының кезіндегі қауіпсіз мінез құлық ережелерімен таныстыру. Су тасқынының салдарынан болатын қауіпті жағдайлар туралы түсінік беру. Жағдайдан шығудың, қорғанудың қарапайым түрлерін үйрету. Сабырлылыққа тәрбиелеу.	1 29.10
10	Жол тәртібін жадында ұста	Көшеде жүру тәртібін және көше қатынас ережелерін түсіндіру. Жолда жүру ережесін есте сақтау арқылы білгендерін пайдалана білуді тұрақты дағдыға айналдыру. Балаларды жол ережелерін бұлжытпай орындауға, сақтыққа тәрбиелеу.	1 05.11
11	Есік қоңырауы соғылды	Егер үйде үлкендер болмаса бейтаныс немесе аз танытын адамдар келіп есіктің қоңырауын соқса немесе есікті күшпен ашып кірмек болса қандай әрекет жасауға болатындығын үйрету.	1 12.11
12	Біз жолаушымыз	Автобус пен трамвайды танып ажырата білуді бекіту. Қоғамдық көлік ішінде қауіпсіздік сақтау ережесімен және жолаушылардың міндеттері мен таныстыра отырып, қоғамдық жерлерде, балабақшада, транспортта қауіпсіздік ережелерін үнемі сақтауға дағдыландыру. Сақтыққа, тәртіптілікке тәрбиелеу.	1 19.11
13	Қысқы қауіп-қатерлер	Аязды күндері мен тайғақ болған кезде қандай әрекет керектігі туралы түсінік беру. Үсік шалмау үшін не істеу керектігін үйрету.	1 26.11
14	Аялдамада	Аялдама және жаяу адамның көлікті аялдамада күтетіндігі туралы түсінік беру. Аялдама туралы мағлұмат беру. Тәртіптілікке тәрбиелеу.	1 03.12
15	Жер сілкінісі кезіндегі қауіпсіздік	Жер сілкінісі кезіндегі қауіпсіз мінез құлық ережелерімен таныстыру. Үйде, көшеде жер сілкінісі кезінде дұрыс әрекет етуге үйрету: - қауіпсіз орын табу; - ғимараттан шығудың жолдары	1 10.12

16	Жаяу жүргіншілер жолы және өткелі	Жаяу жүргіншілер жолы және өткелі туралы түсініктерін бекіту.Балалардың ой-қиялын дамыту.Тілдерінің байланыстырып сөйлеуін жетілдіру.Ұқыптылыққа тәрбиелеу.	1 17.12
17	Ауладағы ойын	Балаларды ойын кезінде болатын түрлі қауіпті жағдайлар туралы түсінік беру. Қауіпсіздік ескеруге,қауіпті жағдайлардың алдын-алуға, Жағдайдан шыға білугеүйрету.	1 24.12
18	Қай жерде ойнауға болады?	Көшеде ойнауға болмайтындығын түсіндіру.Балалардың көшеде жүру ережелерін меңгеру дағдысын қалыптастыру және оны іс – жүзінде пайдалана білуін жетілдіру.Сақтыққа тәрбиелеу.	1 31.12
19	Қонжыққа топта өзін қалай ұстау керектігін үйретеміз	Топта өзін ұстау мінез-құлық ережелерімен таныстыруды жалғастыру.Топта қауіпсіздік ережелерін сақтауға үйрету. Тәртіптілікке тәрбиелеу.	1 14.01
20	Біздің айналамыздағы жол белгілері	Бағдаршам сигналы туралы түсініктерін бекіту Тамақтанатын пунктпен дәрігерлік көмек көрсету пунктiнiң белгiсiмен таныстыру. Қауіпсіздік ережелерін сақтауға тәрбиелеу.	1 21.01
21	Жер сілкінісі кезіндегі қауіп-қатер	Жер сілкінісі кезіндегі қауіпсіз мінез құлық ережелерімен таныстыруды жалғастыру.Жер сілкінісінің салдарынан болатын қауіп-қатерлер туралы түсіндіру	1 28.12
22	Абайла,жол қиылысы!	Жол қиылысы туралы түсінік бере отырып,жол қиылысында болатын келеңсіз жағдайларды болдырмау жолдарымен таныстыру.Көргендерін өз сөздерімен әңгімелеп айта білу, есте сақтауын,ойын,көше қиылысы туралы ұғымын арттыру.	1 04.02
23	Саябақта	Ересек адамдарсыз жалғыз үйден алыстап кетпеу керектігін түсіндіру.Балалардың ой өрісін дамыту.	1 11.02

		Сақтыққа, ұқыптылыққа тәрбиелеу.	
24	Абайла...!	Көлік түрлері туралы түсініктерін кеңейте отырып, көшеде жүрудің қарапайым ережесін сақтауға дағдыландыру. Балалардың ой қиялын дамыту.	1 18.02
25	Ит пен мысық- біздің кішкентай достарымыз	Жануарлармен дұрыс қарым-қатынас жасау туралы түсініктерін кеңейту. Қауіпсіздік ережесін сақтауға үйрету. Ұқыптылыққа, сақтыққа тәрбиелеу.	1 25.02
26	Қауіпсіз жол	Сурет қарау арқылы бала өміріне қауіпсіз жолмен таныстыру. Жол тәртібін сақтауға үйрету. Сақтыққа, ұқыптылыққа тәрбиелеу.	1 04.03
27	Найзағай	Балаларға найзағай туралы түсінік беру. Найзағай жарқылы кезінде қандай әрекет жасауға болатындығын үйрету. Сақтыққа, ұқыптылыққа тәрбиелеу	1 11.03
28	Дымбілмес балаларда қонақта	Қала көліктері, жолда жүру ережелері, бағдаршамның сигналдық белгісі, туралы білімдерін бекіту. Кейбір жол белгілерін ажырата білу іскерліктерін жетілдіру. Көшеде қауіпсіздік ережелерін тұрақты түрде қолдана білуін дамыту.	1 18.03
29	Тұрмыстық заттар бізге доспа әлде жаума?	Өміріне қауіпті төндіруі мүмкін кейбір тұрмыстық заттар туралы түсінік беруді жалғастыру. Тұрмыста қолданатын кейбір заттарды ересек адамдардың қатысуымен ғана қолдану керектігін түсіндіру. Қауіпсіздік ережесін сақтау туралы білімдерін кеңейту. «Өмірге қауіпті» сөзінің мағынасын түсіндіру.	1 01.04
30	Жол белгілері әлемінде	Жол белгілері туралы алған білімдерін пысықтау. Жол белгілерін айыра білу дағдысын қалыптастыру, алған білімдерін іс жүзінде қолдануға қызығушылықтарын тудыру. Балаларды мейірімділікке, байқағыштыққа тәрбиелеу.	1 08.04
31	Жәндіктер	Әртүрлі жәндіктерді бақылау кезінде қауіпсіздік ережесін сақтауға үйрету. Балалардың ақыл ойын дамыту. Тәртіптілікке, ұқыптылыққа тәрбиелеу.	1 15.04
32	Жол белгілері сөйлейді	Сілтеуші және тыйым салушы жол белгілерімен таныстыру. Суретіне қарап және жол бойында тұрған белгілерді танып айтып беру дағдыларын жетілдіру. Тәртіптілікке тәрбиелеу.	1 22.04
33	Жеуге жарамды, жарамсыз	Жеуге жарамды және улы жемістер, саңырауқұлақ түрлерімен таныстыру. Оларды түріне қарап ажырата білуге үйрету.	1 29.04

34	Егер де көше қиылысында бағдаршам болмаса....	Бағдаршамы жоқ көше қиылыстарынан қалай өту керектігі туралы түсінік беру. Жаяу жүргіншілердің қауіпсіздік сақтау ережесі туралы түсініктерін бекіту. Үнемі жол белгілеріне көңіл бөлу керектігін дағдыға айналдыру. Тәртіптілікке тәрбиелеу.	1 06.05
35	Электро заттар	Тұрмыста қолданатын кейбір электро заттарды ересек адамдардың қатысуымен ғана қолдану керектігін түсіндіру.	1 13.05
36	Бәрін білгім келеді	Қала және ауыл көшелерінде қауіпсіздік ережелері туралы білімдерін бекіту. Көшеде көліктер қозғалысын реттеуші туралы түсініктерін нақтылау. Жол белгілері туралы білімдерін бекіту.	1 20- 27.05
		Сағат саны	36

Пайдаланылған әдебиеттер

1. Айналамен танысу.
«Алматы кітап» 2001 ж
2. 777 жұмбақ, Алматы «Ана тілі» 2015 ж
3. Жыл он екі ай. 2012 ж
4. Ақ сандық, көк сандық . Алматы «Жазушы» 2013 ж
5. Айнала қоршаған орта Экология. «Алматы кітап» 2011 ж
6. Экологиялық сабақтар. Т.М.Бондаренко Воронеж 2016.г
7. «Отбасы және балабақша» журналдары
8. Бөбектерге байғазы кітапханасы. Алматы 2013ж
9. Тіл ашар
10. Қазақ балабақшаларына арналған «Балбөбек» бағдарламасы
11. Айналаны қоршаған орта, экология. Манкеш А.Е. 2016ж
12. Бастауыш мектеп №1 2015 ж.
13. Бастауыш мектеп 2013 ж.
14. Жаттамақ
15. Экологиялық тәрбие балалармен 5-6-7 жас. Т.М.Бондаренко
16. Балабақшадағы дидактикалық ойындар. Сорокина А.Е. 2017г
17. Игровые экологические занятия с детьми. Молдова Л.
18. Невидимые ниточки природы . Рыжова Н.А. М.2010г
19. Какие месяцы в году? Шрыгина Т.А. М.2016ж
20. Я и природа Рыжова Н.А.